

Inleiding

De wijze van de tot stand koming van het voorliggende Biodiversiteitsplan 2024 en het Uitvoeringsprogramma 2025-2029 verdient alle lof. Ook het resultaat mag er wezen. Dat is voor een groot deel te danken aan de voorbeeldige wijze van betrekken van zoveel mogelijk deskundigheid en organisaties (waaronder Stichting Beter Zeist) van de Zeister samenleving en het concreet laten meedoen van de bevolking bij gehouden natuurtellingen. Dit gebeurde vanuit de gemeente door Coosje Bakker-Wartena, andere medewerkers en de wethouder. Het laat zien dat het betrekken van deskundigheid vanuit de bevolking van groot belang is om kwaliteit te leveren en draagvlak te creëren voor de ontwikkeling en uitvoering van gemeentebestuur. Laat dit een voorbeeld zijn voor de ontwikkeling bij andere beleidsvelden dan biodiversiteit.

Voor specifiek commentaar op het plan en het programma wordt verwezen naar dat van de groene organisaties en groepen. Stichting Beter Zeist beperkt zich in deze inspraakreactie tot de algemene omgevingsinvloeden op biodiversiteit.

Stand van zaken biodiversiteit

In algemene zin is de biodiversiteit in Nederland en ook in Zeist de laatste 70 jaar sterk achteruitgegaan. Dat geldt zowel voor fauna als voor flora. Wel zijn sommige soorten in aantallen toegenomen zoals door afname van bejaging of verstoring, maar er is wel een dramatische terugval in soorten en aantallen vastgesteld. Denk bijvoorbeeld aan het aantal insecten en de aantallen planten die voor hun bestuiving afhankelijk zijn van specifieke insecten. Waren vroeger de voorruiten van auto's bedekt met resten van insecten, nu is dat veel minder het geval.

De vraag is: hoe erg is dat? De mens is op allerlei gebied nog steeds afhankelijk van de natuur in al haar facetten en verschijningsvormen. Kortom, we vormen een onderdeel ervan en hebben de natuur nodig.

Zijn de voorgestelde projecten voldoende om de biodiversiteit in Zeist en omstreken te verbeteren? Enerzijds leveren de projecten een bijdrage aan behoud en de verbetering van biodiversiteit. Anderzijds zijn er invloedrijke algemene omgevingsinvloeden die de resultaten weer tenietdoen.

Voorwaardelijke invloeden

Voor een duurzaam positief effect op biodiversiteit zijn vooral de kwaliteit van bodem, water en atmosfeer voorwaardelijk. Voor de bodemvruchtbaarheid en de waterkwaliteit is de wijze van grondgebruik van belang en het beperken en vermijden van een teveel aan meststoffen, bestrijdingsmiddelen en andere schadelijke stoffen.

Aantasting van de luchtkwaliteit heeft weer invloed op water en bodem doordat schadelijke stoffen neerslaan op de bodem en het oppervlaktewater en deze vervolgens daarin worden opgenomen. Daarbij dragen wind en water bij aan de verspreiding van dergelijke stoffen. Dat geldt overigens ook voor de mens die als primaire producent en verspreider fungeert.

Vandaar dat hier gepleit wordt voor een aanvullend project.

Aanvullend project: *hoe in Zeist om te gaan met algemene voorwaarden voor biodiversiteit.*

Dat project zou zich vooral moeten richten op:

- Voorlichting hoe inwoners, grondeigenaren en beheerders, bedrijven, en organisaties concreet kunnen bijdragen aan realisering van de *algemene voorwaarden voor biodiversiteit*: geen gebruik van bestrijdingsmiddelen, verheking verminderen etc.
- Beleidsontwikkeling om in Zeist de bodemvruchtbaarheid en de beschikbaarheid en kwaliteit van het oppervlaktewater te borgen. Dat kan meer zijn dan het landelijk beleid minimaal voorschrijft. Daarbij gaat het ook om het beperken van het onttrekken van grondwater voor commercieel gewin of particulier genot.
- Aanvullende maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren waarbij ook verbreding van de klimaatadaptatie van belang is voor de leefbaarheid voor mens en natuur. Zo worden in het kader van klimaatadaptatie in Zeist vooral maatregelen uitgevoerd om

geleidelijk het rioolnetwerk aan te passen door hemelwater daarvan los te koppelen. Maar er zou bijvoorbeeld ook veel meer moeten gedaan aan klimaat-adaptief ontwerpen en klimaat-adaptief bouwen en vergroening, zie daarvoor de bijdragen van de burgercoalitie Stationsgebied Driebergen-Zeist.

Samen met de Zeister bevolking opzetten en uitwerken

Belangrijk daarbij is de medewerking van iedereen in Zeist in hun omgang met de natuur waaronder buurt- en dorpsorganisaties, milieu- en groene organisaties, bedrijven en groenverzorgers zoals hoveniers. Dat geldt eveneens voor eigenaren en beheerders van woningen, percelen, gebieden zoals Utrechts Landschap en landgoederen. Ook de waterschappen, Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, Geopark Heuvelrug, Gooi en Vecht zijn belangrijke partners op ons grondgebied. En onderzoeksinstituten, onderwijs en educatie, pers en publiciteit. Wij verzoeken dit in het uitwerkingsplan op te nemen en te concretiseren naar activiteiten met werkbudget.

Op deze manier kan Zeist gaan fungeren als een voorbeeldgemeente op het gebied van biodiversiteit in samenhang met klimaat-adaptief beleid.